

MEITĒŅU UN ZĒŅU ATŠĶIRĪBAS MĀCĪBU PROCESĀ

Jēkabs Raipulis

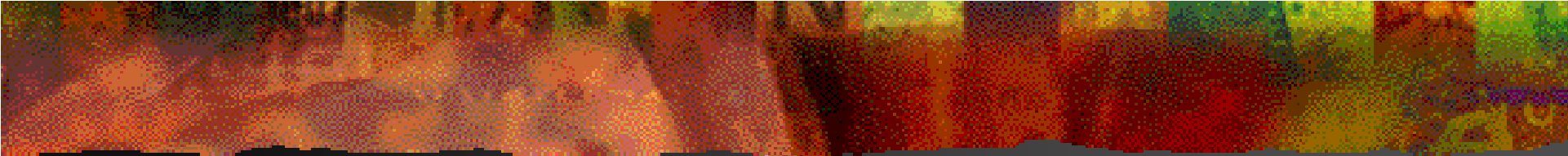
04.02.2008.

Pamatskolas un vidusskolas skolēnu sadalījums pēc dzimuma

Dienas skolas	2003./2004.		2006./2007	
	zēni	meitenes	zēni	meitenes
5. – 9. Klase.	81080	- 85299	64370	- 69325
10. – 12. klase	31087	- 24600	32447	- 24279

Latvijas augstskolās un koledžās mācās
ievērojami mazāk vīriešu kā sievietes.

Arī vidusskolas izglītību iegūst mazāk zēnu kā
meiteņu.

Kādas ir sekas šādai disproporcijai starp meitenēm un zēniem vidusskolās?

- 2006./2007. studiju gadu sāka tikai 36,8% vīriešu, pret 73,2% sievietēm.
- Turklāt šai proporcijai ir tendence pazemināties par sliktu vīriešiem

Zēni un meitenes vidusskolā

Atšķirību sākums turpināt izglītību augstākajās mācību iestādēs jau meklējams zēnu un meiteņu vēlmē un iespējās mācīties dienas vidusskolā.

Šai attiecībai par sliktu zēniem no 2003. gada līdz 2006. gadam ir tendence palielināties (44,5% - 2003. gadā, 42,8% - 2006. gadā).

Vidusskolu audzēkņu un studentu sadalījums pēc dzimuma izglītības iestādēs

Mācību iestāde	2003./2004.m/g.	2006./2007.m/g.
	Meitenes zēni	meitenes zēni
Vidusskola	31087 - 24600	32447 - 24279
Augstskolas koledžas	79473 - 48183	82771 - 46726

Kādēļ dienas vidusskolā turpina mācīties mazāk zēnu kā meiteņu?

- Zēnu un meiteņu bioloģiskās atšķirības
- Zēnu un meiteņu interešu atšķirības
- Uzkrītoši atšķirīgs ir skolotāju sieviešu un vīriešu īpatsvars pamat un vidējās izglītības iestādēs.
- Ģimenes sastāvs (nepilnas ģimenes, vientuļās mātes) un attieksme pret bērnu audzināšanu un izglītību

Pedagoģiskā personāla sadalījums pēc dzimuma izglītības iestādēs

Pedagoģiskais personāls

	siev. vīr.	siev. vīr.
Dienas skolas	2003. - 2004.	2006. - 2007.
5. – 9. klase.	12716 - 2225	12717 - 2071
10. – 12. klase	4478 - 961	4908 - 976

Ar ko atšķiras zēnu un meiteņu attīstība?

Kreisās un labās smadzeņu puslodes atšķirības:

- Kreisā smadzeņu puslode nosaka loģiski analītisko domāšanu, kas ir lineāra, laikā savirknētu jēdzienu, slēdzienu u secinājumu ķēde.
- Labā smadzeņu puslode nosaka nelineāru, telpisku domāšanu. Tā dod parādību holistisku kopainu, veselums dominē pār detaļām.

Ar ko atšķiras zēnu un meiteņu attīstība?

- Meitenēm labās smadzeņu puslodes attīstības periods turpinās līdz 7 gadu vecumam
- Zēniem tas beidzas 8 līdz 8,5 gadu vecumā.
- Zēniem domāšana selektīvi iesaistās gan kreisā gan labā puslode, kamēr meitenē abas puslodes darbojas saskaņotāk

Ar ko atšķiras zēnu un meiteņu attīstība?

- Meitenēm kreisās smadzeņu puslodes attīstība beidzas 12 gadu vecumā. Meitenēm nobriedusi analītiski loģiskā domāšana, pašanalīze, pašvērtējums, paškontrolē, pašregulācija, darbību programmēšanas spēja.
- Zēniem kreisās smadzeņu puslodes nobriešana beidzas 15 gadu vecumā

Ar ko atšķiras zēnu un meiteņu attīstība?

- Meitenēm, sievietēm izteiktākas verbālās spējas, spēja labāk apgūt valodas, priekšmetu izvietojumu, orientējas pēc zīmēm, uzcītība
- Zēniem, vīriešiem izteiktākas telpiskās uztveres spēja, spēja uztvert parādības kopainā, matemātiskās spējas

AR KO ATŠKIRAS ZĒNU UN MEITEŅU ATTĪSTĪBA?

- Vācijā 10. klasēs tikai 20% meiteņu pret 60% zēnu, uzskata, ka fizikas stundas ir interesantas.
- Ap 50% zēnu un 17% meiteņu uzskata fiziku par interesantu, ja tās parādības ilustrē ar tehniskajām norisēm.
- Savukārt 34% meiteņu un 31% zēnu par interesantu, ja tās likumus apraksta saistībā ar cilvēku

AR KO ATŠKIRAS ZĒNU UN MEITEŅU ATTĪSTĪBA?

- Zēniem ir ticami augstāki emocionālās stabilitātes rādītāji, stabilākas attiecības ar vecākiem, fiziskās aktivitātes, matemātiskās spējas, spēja koncentrēties stresa situācijā;
- Meitenēm labāka izpratne par dzimumattiecībām, reliģiju, godīgumu un uzticamību, apjukums stresa situācijā.

AR KO ATŠKIRAS ZĒNU UN MEITEŅU ATTĪSTĪBA?

- Meiteņu sekmes matemātikā, fizikā un informātikā pazeminās vidusskolas jauktajās klasēs strādājot kopā ar zēniem;
- Meiteņu skolās viņu sekmes šajos priekšmetos ir labākas.

Kad parādās atšķirības dažādās kreativitātes sfērās?

- Matemātikā līdz ar pubertātes iestāšanos un atšķirības starp vīriešiem un sievietēm dzīves laikā palielinās
 - Telpiskajā uztverē un risinājumos atšķirības parādās jau ļoti agri, pirms hormonālo aktivitāšu iestāšanās
-

Kādas sekas ir vīriešu un sieviešu izglītības līmeņa atšķirībām?

- Izglītības līmeņu atšķirību dēļ sievietēm grūti atrast atbilstošu laulību partneri
- Izglītības un interešu atšķirību dēļ nestabilas ģimenes
- Sievietes aizvien vairāk ieņem atbildīgus posteņus, kurus grūti apvienot ar ģimenes pienākumiem, bērnu radīšanu un audzināšanu
- Vīriešiem zūd atbildības sajūta, viņi paklīst

Kā iziet no radušās situācijas?

- Mācību programmas skolās būtu jāveido vienlīdz interesantas un uztveramas zēniem un meitenēm, lai šajā procesā netraucētu ne smadzeņu nobriešanas atšķirības, ne uztveres atšķirības
- Atsevišķu priekšmetu mācīšanu vajadzētu dalīt zēnu un meiteņu klasēs, pielietojot apmācīšanas procesā katrai grupai atbilstošas metodes un slodzi

Kā iziet no radušās situācijas?

- Izteiktākas zēnu agresivitātes dēļ, nereti tiek bremzēta meiteņu atraisīšanās mācību darbā;
- Skolās nepieciešams palielināt skolotāju vīriešu īpatsvaru
- Cīnoties par dzimumu līdz tiesību, to nevajadzētu pielīdzināt dzimumu vienlīdzībai

PALDIES PAR UZMANĪBU!

